

אלי זסר, תעולם החם

שמואל ברנר:

„נעשו הרבה עבירות ונפיק את הלקחים!“

התפוצצות חומרים כימיים באתר הפסולת הרעילה ברמת-חובב דליפות ברום ממשאיות שהתפכו, ועכשיו גם תאונת-קרונה במפעל בראשון-לציון. ביקשתי מהד"ר שמואל ברנר, מנהל המכון לחקר בריאות-הסביבה, הכמוף למישרד-הבריאות, שיתאר את תאונת-הקרונה בשבוע שעבר.

יש כארץ 200 צרכנים של רדיראיווטופים — בתחילים, מוסדות-מחקר, חברות-תעשייה — המחזיקים בחומרים רדיר אקטיביים, וכולם עובדים בהיתר. כל מי שמחזיקים חומרים רדיר אקטיביים לצרכים שונים מקבלים היתר לשם כך. יש סוג מסויים של פעילות הנקרא רדירגראפיה, לדוגמה, בדיקת-ריתוך בעזרת קרינה רדיראקטיבית. מה שידוע לנו בשלב זה הוא שמנהל-מעבדה של חברה בעלת היתר השאיל, ללא רשות, מקור רדיראקטיבי לכיצוע צילום רדירגראפי לגורם שלישי באיווררת-תעשייה בראשון-לציון. מי שלקח את האירידיום לא נמצא ברשומות כבעל-היתר. לצורך הצילום צריך להוציא את המקור הרדיראקטיבי ממצובת-עופרת הממסכת אותו. הדבר נעשה באמצעות שליטה מרחוק על-ידי כבל.

אנחנו מניחים שהחיבור לא היה תקין. אי-אפשר היה לשלוט במקור הרדיראקטיבי, והמפעיל התחיל לדאוג. הוא הוריע לבעל-ההיתר, ובעקבותיו הומונו אנשי הוועדה לאנרגיה אטומית ואנשי המכון לבריאות-הסביבה. בפעולה שארכה שעותיים, הצלחנו להחזיר את המקור למצובת-העופרת. מבחינה טכנית הסתיימה הפרשה. לא היה סיכון, לא לעובדים ולא לסביבה, ומידת החשיפה לא היתה משמעותית.

● ומדון ההשלכות?

בתור הממונה על הקרינה הוריתי לאנשי הוועדה לאנרגיה אטומית להשלים את החקירה. מבלי להיכנס לעומק הדברים, נעשו הרבה עבירות. כאשר נקבל את הרוח, נקיים דיון עם כל הנוגעים בדבר, לשם הפקת לקחים.

● האם נעשה די כדי למנוע הישנות מוקרים כאלה?

תאונות

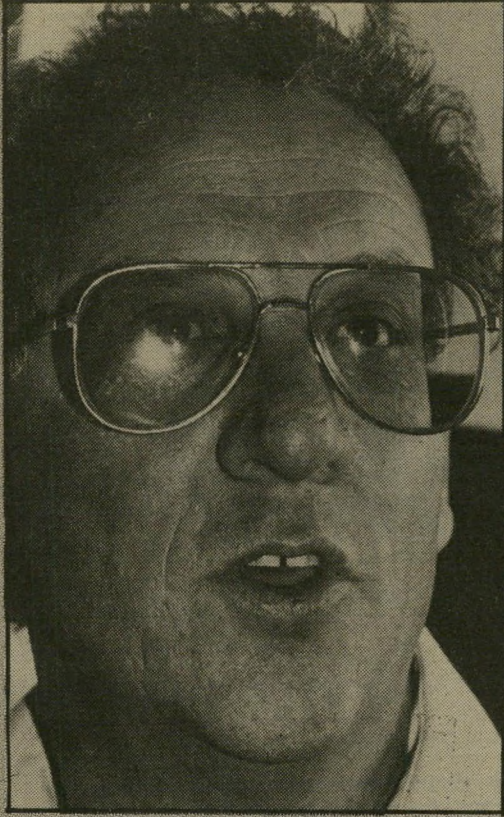
כל הנושא מטופל. התקלה הספציפית הזאת אירעה כתוצאה מעבירה, אבל תודות לטיפול מהיר לא נשקפה כל סכנה.

● אתם ערוכים לטיפול במיקרים כאלה?

יש נוהלים ברורים לטיפול במיקרים כאלה. אנחנו עובדים כשתוף-פעולה פורה עם הוועדה לאנרגיה אטומית, ומיקרה צ'רנוביל, למרות שאין מקום להשוואה, הביא למודעות גבוהה לעניין.

● איך היות מסביר את האירועים האחרים, דליפת הברום והתפוצצות החומרים הכימיים?

הייתי מפריד בין האירועים הכימיים לנושא הקרינה. לגבי חומרים רדיראקטיביים אני מרגיש שיש לנו יותר שליטה. יש פיקוח. סילוק הפסולת מסודר. בנוגע לחומרים כימיים, היתה התקרמות, אבל נשאר מקום לשיפור ולאירגון. (אראל, ז'ובבל)

רובי ריבלין:

„בגרוש היה חוד ובפה היה שיר!“

באפריל יתקיים בבנייני-האומה ערב-הצדעה לפצועי צה"ל.

התאחדות-הסטודנטים הארצית אירגנה את הערב ב-מטרה להביע את תמיכת הסטודנטים במאבק היומיומי של הפצועים. הסטודנטים ניסו למצוא אמנים שיפיעו בה-תנדבות, ורצו לתרום את ההכנסות ממכירת-הכרטיסים לאגף-השיקום במישרד-הביטחון. התברר שאמני-ישראל לא היו מוכנים להתנדב למטרה זו.

שרון ליפשיץ הסכימה להופיע במחיר מזול של 1500 דולר, ומוטי גילעדי במחירי העלויות - 2500 דולר.

לעומת זאת, 10 חברי-כנסת הסכימו להקים מקהלה ולהופיע ללא כל תמורה. נבחרו העם שיבדרו את פצועי צה"ל והסטודנטים, הם אפריים גור, חגי מרום, מיכה גולדמן, עובדיה עלי, אוריאל לין, יהודה פרח, יוסי שריד, רן כהן ואחרון חביב, רובי ריבלין.

שאלתי את רובי ריבלין אם לדעתו חברי-כנסת צריך למלא גם תפקיד של ליצור-החצר.

מה שלא נגיד ומה שלא נעשה, תמיד יהיה מי שיחשוב שהיינו צריכים להתנהג בדיוק להיפך.

כשהבנתי נכונות לשיר במקהלה בערב למען הפצועים, ידעתי שיהיו מי שיאמרו שאני וחבריי ליצנים ורודפ-פידסום. אילו הייתי מסרב היו אומרים שהאף שלי נישא ואני מנותק מהעם.

אני אשיר במקהלה, כי לדעתי — אם אנחנו גימיק שבסופו של דבר עוזר לפצועי-צה"ל — לא רק שצריך להשתתף, אלא חייבים להשתתף. אלכסנדר ינאי אמר לשלומציון המלכה: „לא מה פרושים ולא מהצדוקים, אלא מהצבועים“.

● אתה שומע גם ביקורת מחבריך בכנסת?

צחי הנגבי, מיכה גולדמן, שימעון שיטריט ואני הופענו בפורים בתוכנית הטלוויזיה לילדים קח סיכון. עשינו בפורים מה שהילדים עושים בכל השנה, כדי להראות מעורבות, וגם שכולנו בעצם ילדים בנפשנו. בא יוסי שריד, שהופיע בכל תוכנית אפשרית, ומצא לנכון להעביר ביקורת על הופעה זו.

● זאת הלצורה, או שיש לך ניסיון בשירה?

יש ניסיון. בודאי. שרתי במקהלת בית-הספר בנימוסיה

כנסת

העברית כירושלים. גדלתי על ברכי תנועות-הנוער. הייתי חניך בצופים וחניך בכית"ר. עברתי כשירה הרבה זימדיות, מחנות-עבודה, קורסי-מררכים ושעות של ריקודים-עם. אני מאוד מו-סיקלי. לכן גם חזרתי אחרי כחודות כשירה. אפשר לסכם את התקופה במישפט: בגרוש היה חור, ובפה היה שיר.

● מתי הופעת באחרונה בזמך?

אני ועוזי ברעם שרנו בערב שאורגן לכבוד טדי קולק.

● הדיעה הפוליטית לא הפריעה להרמוניה הי קולית?

לא. הסתרנו מצויין. התברר שאפשר להגיע להרמוניה קולית גם כשהזמרים הם משני קצוות הקשת הפוליטית. גם בתופעה הקרובה יהיו זמרים בעלי ריעות פוליטיות שונות. אני מאמין שהופעתנו תהיה מוצלחת, למרות שלא תהיה חזרה מוקדמת. (גלית קר)

אריה (דקס) דקל:

„אני מציע לרדת משני הנואמים הגדולים האלה!“

למרות שדבריו של שר-התיירות גידעו פת על „המאזוכים“ של הישראלים הנוסעים לטאבה, ועל התוכנית שלו להטיל מיסים על הנוסעים למצריים בכלל, נאמרו בסוף השבוע, הם עדיין מעוררים כעס גדול ותמנהון.

היחיד שהיה מוכן להגיב על דברי השר פת היה מנהל מלון „סונסטטה“, אלי פפושדו, שאמר כי מעולם לא שמע משום שר-תיירות דיברי-הבל כל כך חמורים ומטומטמים. שאלתי את יו"ר התאחדות בתי-המלון באילת, אריה (דקס) דקל:

● מילחמה בשטח שלך?

תיירות

אני מקווה שלא מילחמה, אלא שני אנשים המתרחמים מהר ושכאנתו הזמן הם גם מרברים.

אני פשוט מציע, לטובת כולנו, לרדת משני הנואמים הגדולים האלה, ולדאוג לכך שהם יפגשו בארבע עיניים ויפתרו את הבעיות ביניהם.

● צריך להזכיר להם שתיירות זה לא עסק פרטי של אף אחד.

● אתה הרשב שעמיישראל ישמע לפת, ולא יסע למצריים, ובעיקבות זה לא יתקיימו תוכניות רבות שתוכננו?

אף אחד לא יגיד לעמיישראל מה לעשות, ושום איומים לא ישפיעו עליו.

אני באמת חושב שצריך לשכוח מה שיותר מהר את ריבירי שני הארונים בטוף שבוע האחרון, לטובת כל הצדדים.